

Valvira

Lausunto

05.05.2021

Asia: VN/5966/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle vanhemmuuslaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle vanhemmuuslaiksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/5966/201

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta (24.3.2021) hallituksen esitykseksi eduskunnalle vanhemmuuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vanhemmuuslaki ja muutettavaksi muun muassa hedelmöityshoidoista annettua lakia (1237/2006).

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi vanhemmuuslaki, jossa ei säädettäisi Valviralle uusia tehtäviä. Ehdotettu vanhemmuuslaki yhtenäistäisi lainsäädäntöä: uusi vanhemmuuslaki toteutettaisiin teknisesti yhdistämällä nykyiset äitiys- ja isyyslaki. Lakiehdotuksen tavoitteena on myös sukupuolten tasa-arvon lisääminen. Valvira toteaa, että lakiehdotus on sinänsä kannatettava.

Lisäksi esityksellä ehdotetaan muutettavaksi hedelmöityshoidoista annettua lakia, jonka viranomaisvalvonta kuuluu Valviralle.

Hedelmöityshoitolakiin ehdotettu muutos liittyy isyyden tunnustamiseen. Ehdotetun 16 §:n mukaan myös sellaisissa hoidoissa, joissa hoitoa on annettu nais-parille, siittiöiden luovuttaja voisi antaa suostumuksen isyyden tunnustamiseen, mikä nykyisen lain mukaan on mahdollista ainoastaan yksinäisen naisen saa-dessa hoitoja. Näin hoitoja saavat naisparit rinnastuisivat hoitoa saavien yksinäisten naisten kanssa.

Ehdotettu lisäys on yksiselitteinen eikä aiheuta muutoksia valvontatoimintaan. Kyseisellä muutoksella ei myöskään ole vaikutusta Valviran ylläpitämään luo-vuttajarekisteriin.

Valvira antaa hedelmöityshoitolain nojalla myös yleistä ohjeistusta klinikoille ja muille alan toimijoille. Tähän liittyen ehdotuksessa mainittu vanhemmuuden tunnustaminen, joka määriteltäisiin eri tavalla hoitoa saavien mies-nais-parien ja nais-nais-parien kohdalla, voi aiheuttaa lisäkysymyksiä ja tulkintaongelmia ja tätä kautta lisätä Valviran ohjauksen tarvetta.

Stark Tuula
Valvira